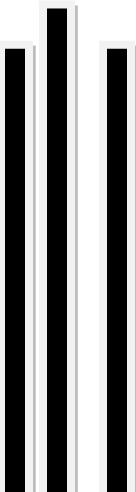

आमा समूह गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७९

दार्मा गाउँपालिका, सल्यान
कर्णाली प्रदेश
नेपाल

दार्मा गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड -६,

सङ्ख्या : १९

मिति : २०७९/१२/०९

भाग -२

दार्मा गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति : २०७९/१२/०९

प्रमाणीकरण मिति : २०७९/१२/०९

आमा समुह गठन तथा परिचालन कार्यविधि २०७९

महिला सशक्तिकरणका निम्न यस दार्मा गाउँपालिकाको क्षेत्रभित्र स्थायी वसोवास गर्ने महिलाहरूलाई संगठित गर्दै उनीहरुको सामाजिक/आर्थिक अवस्थामा सुधार ल्याउनुका साथै नेतृत्व विकास गर्दै उनीहरूलाई सबल र सक्षम बनाउदै विकासको मूलधारमा समाहित गर्न वाञ्छनीइ भएकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी दार्मा गाउँपालिकाले आमा समुह गठन कार्यविधि, २०७९ पारित गरिएको छ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

१) यस कार्यविधिको नाम आमा समुह गठन कार्यविधि २०७९ हुनेछ ।

२) यो कार्यविधि राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले फरक अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) “आमा समुह” भन्नाले न्यून आय भएका विपन्न वर्ग समुदायका महिलाहरु मिल्दा जुल्दा उद्देश्य, समस्या, आवश्यकता र चाहनाहरु भएका न्यूनतम २० देखि ३० जना भन्दा बढी महिलाहरु मिलि आफ्ना निश्चित साभा उद्देश्यहरु सामुहिक प्रयत्नद्वारा प्राप्त गर्न बनाईएको संगठनलाई समिति सम्झनु पर्दछ ख) “विधान” भन्नाले समूहको उद्देश्य प्राप्तिका लागि क्रियाकलाप संचालन गर्न बनाईएको नीति नियम तथा कानुनको दस्तावेज जसले समूह/समिति र सदस्यहरूलाई उद्देश्य प्राप्तिमा सहज गराउने दस्तावेजलाई जनाउँदछ ।

ग) “हितकोष” भन्नाले कुनै पनि संघ संस्था, कार्यालय, योजना, परियोजना संचालन गर्न नगद, जिन्सी तथा भौतिक सरसामान नगद मौज्दातलाई जनाउदछ र यो शब्दले ऋण लगानी, लगानीको रूपमा रहेका समुह नगद पुँजी लाई समेत जनाउँदछ ।

घ) “हितकोष परिचालन” भन्नाले संकलित हितकोषलाई उत्पादनमूलक कार्यमा लगानी गर्नु भन्नेबुभिन्न

ड) “कार्य समिति” भन्नाले कार्यविधि अनुसार सर्वसम्मत वा निर्वाचित पदाधिकारीहरु (अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्ष तथा सदस्यलाई जनाउनेछ ।

ड) “साधारण सभा” भन्नाले यस कार्यविधि बमोजिम गठित सभालाई जनाउने छ,

च) दर्ता गर्ने अधिकारी: समुह दर्ता गर्नको लागि गाउँपालिकाले तोकेको कर्मचारीलाई वुभनुपर्दछ ।

भाग २

३. समुह गठन तथा परिचालन

१) कम्तीमा २० जना आमाहरु सदस्य रहेको हुनुपर्ने:

२) समितिमा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका अनिवार्य सदस्य सचिव रहनुपर्ने

३) उपदफा (१) बमोजिम समुह गठन गर्दा एकै परिवारको एकजना भन्दा बढी व्यक्ति एउटै समुहमा सदस्य वस्न पाउने छैन । तर समुह दर्ता भइसकेपछि एकै परिवारका एक भन्दा बढी सदस्यले समुहको सदस्यता लिन वाधा पर्ने छैन ।

४. समुह दर्ताको लागी निवेदन दिनुपर्ने:

(१) दफा ३ बमोजिम गठित समुहले समुह दर्ताको लागी दर्ता गर्ने अधिकारी समक्ष अनुसुचि १ को ढाँचामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

२) उपदफा १ वमोजिम निवेदन दिँदा निवेदन साथ देहायका कागजात समेत संलग्न गर्नुपर्नेछ

क) समुहको विधान

ख) समुह गठन र दर्ता सम्बन्धम समुहले आफ्नो माइन्युटमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि

५. समुह दर्ता गर्नुपर्ने:

१. दफा ४ वमोजिम प्राप्त निवेदन सहितका कागजातहरु देहाय वमोजिम भएको पाइएमा दर्ता दर्ता गर्ने अधिकारीले निवेदन प्राप्त भएको बढीमा ७ दिनभित्र दर्ता गरि अनुसुचि २ वमोजिमको ढाँचामा प्रमाण पत्र दिनुपर्नेछ ।

क) निवेदनसाथ पेश गरेको विधान यस कार्यविधि अनुसार भएको

ख) समुहको उद्देश्य सामूहिक भावनामा आधारित भएको

२. समुहले पेश गरेको विधान यस कार्यविधि अनुरूप नभएमा वा सामूहिक भावनामा आधारित नभएमा दर्ता गर्ने अधिकारीले संशोधन गर्नुपर्ने विषयसहितको सूचना निवेदन प्राप्त भएको १० दिनभित्र निवेदकलाई दिनुपर्नेछ ।

३. दर्ता गर्न अस्वीकार गर्नसक्ने यस कार्यविधि विपरीत समूह दर्ताको लागी परको निवेदनलाई दर्ता गर्ने अधिकारीले अस्वीकार गर्न सक्नेछ ।

४. विधान वनाउनुपर्ने विषयमा समुहले यो कार्यविधि को अधिनमा रहि आफ्नो कार्यसञ्चालनको लागी विधान वनाउनु पर्नेछ ।

भाग ३

समुहको उद्देश्य तथा कार्य

८. समुहको उद्देश्य हरेक विषयगत समुहका सदस्यहरुको आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक विकास गर्ने किसिमको हुनुपर्नेछ ।

९. समुहको कार्य प्रत्येक समुहका कार्यहरु निम्न हुनेछन् ।

क) सामूहिक भावनावाट सञ्चालित हुने

ख) सदस्यहरुको हित प्रवर्द्धन गर्ने

ग) समूहभित्र आन्तरिक लोकतन्त्रको अभ्यास गर्ने

घ) सदस्यहरुको नेतृत्व क्षमता विकास गर्ने

ड) विधानमा उल्लेखित कार्य गर्ने

भाग ४

विविध

१०. कोष सञ्चालन गर्न सक्ने (१) विषयगत समुहले आफ्ना सदस्यहरुको हित प्रवर्द्धनको लागी कोषको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न सक्नेछन् ।

(२) समुहको कोषमा देहायको रकम रहनेछ,

क) समुहका सदस्यहरुले नियमित रूपमा गरेको वचत

ख) समुहलाई केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार तथा प्रचलित कानून वमोजिम अन्य निकायवाट प्राप्त रकम

३. कोषको सञ्चालन र व्यवस्थापन समुहको विधान अनुरूप हुनेछ ।

११. अनुगमन तथा नियमन: समुहको अनुगमन तथा नियमन गाउँपालिका र वडा कार्यालयवाट हुनेछ ।

१२. खारेजी र वचाउँ: यस अधि अधिकार प्राप्त निकायवाट दर्ता भएका समुहहरु यसै कार्यविधि वमोजिम दर्ता भएको मानिनेछ ।

अनुसुचि १

दफा ४ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित
समुह दर्ताको लागी दिइने निवेदनको ढाँचा

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,
फारुलाचौर, सल्यान

विषय: ..... समुह दर्ता गरिपाउँ

श्री ..... को सहयोगमा हामी आफै ..... समुहमा आवद्ध भई दार्मा
गाउँपालिका ..... वडामा गठन गरेको हाम्रो ..... समुह दर्ता गरिपाउँ भनी
निम्न विवरण सहित यो निवेदन गरेका छौं ।

समुहको विवरणः

समुहको नामः ..... गठन मिति .....

वडा नं ..... टोलः .....

समुहको उद्देश्यः

१. ....
२. ....
३. ....

समुह सदस्य संख्या:

ब्राह्मण/क्षेत्री : ..... म ..... पु ..... जनजाति: ..... म ..... पु
दलितः ..... म ..... पु ..... कुल जम्मा: ..... म ..... पु

नामावली

क्र.सं	नाम	पद	उमेर	सम्पर्क	शैक्षिक योग्यता	दस्तखत

नियमित वैठक वर्ष्णे दिन: .....

प्रति महिना समुहको हितकोष संकलन हुने रकम: .....

हालसम्म हितकोषमा जम्मा रकम रु : .....

.....
समुह अगुवाको दस्तखत

अनुसुचि २

दफा ५ को उपदफा(१) सँग सम्बन्धित

समुह दर्ता प्रमाण पत्रको हाँचा

दार्मा गाउँपलिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

फारुलाचौर, सल्यान

समुह दर्ता नं: .....

समुह दर्ता प्रमाण पत्र

समुहगत कार्यलाई सुव्यवस्थित गर्दै ..... (विषयग क्षेत्र) क्षेत्रमा टेवा पुऱ्याउने
उद्देश्यले दार्मा गाउँपलिका वडा नं ..... मा मिति ..... मा गठित श्री
..... यस कार्यालयको अभिलेखमा दर्ता गरी यो प्रमाण पत्र प्रदान
गरिएको छ ।

समुह सुदृढीकरण भई सहजीकण तर्फ उन्मुख हुनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

.....

सामाजिक विकास शाखा

आज्ञाले,

रेशम ओली

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत